

RULING MOGHTI MILL-ISPEAKER CARMELO ABELA FIS-SEDUTA 22 TAT-13 TA' OTTUBRU 2026 DWAR RAPPURTAĠĠ FIL-MEDIA TAL-HIDMA PARLAMENTARI

Fis-Seduta Nru 21 tat-12 ta' Ottubru 2026, il-Ministru l-Onor. Owen Bonnici ġibed l-attenzjoni tas-Sedja għal artiklu li deher fis-sit *The Maltese Herald*, bit-titolu "Transport Minister denies government will install yacht marina in Marsascala". Dan ir-rappurtaġġ kien qiegħed jirreferi għal numru ta' mistoqsijiet parlamentari u supplimentari tas-seduta tat-Tlieta, 6 ta' Ottubru 2026.

Huwa rrimarka illi, u nikkwota:

"... qed nirreferu għall-ħin tal-Mistoqsijiet Parlamentari fejn irċevejt domandi mill-Onor. Adrian Delia u mill-Onor. John Baptist Camilleri. L-Onor. Adrian Delia ma staqsinix fuq Marsascala u jien naturalment fit-tweġiba ma weġibtix la fuq Marsascala u wisq inqas fuq super yachts. U l-Onor. John Baptist Camilleri staqsieni fuq Marsascala imma ma semmiex super yachts. Jiġifieri jien la tkellimt fuq super yachts u lanqas m'għedt bl-ebda mod illi f'Marsascala hemm jew m'hemmx xi pjan ta' super yachts. Imbagħad iċċara kollox il-Ministru Chris Bonett."

Huwa talab illi s-Sedja tara x'intqal eżattament fis-seduta tat-Tlieta, 6 ta' Ottubru 2026 meta kien qiegħed iwieġeb il-mistoqsijiet parlamentari f'isem il-Ministru għall-Mobbiltà Sostenibbli, u tagħti d-direzzjoni tagħha.

Is-Sedja rat l-artiklu msemmi kif ukoll it-traskrizzjoni tal-ħin tal-mistoqsijiet tas-seduta tas-6 ta' Ottubru u tinnotta li meta l-Ministru Bonnici kien qiegħed iwieġeb mistoqsijiet supplimentari li rreferew għall-materja tas-super yachts, il-Ministru ma semmiex lil Marsascala. Il-Ministru semma lil Marsacala meta kien qiegħed iwieġeb mistoqsijiet parlamentari tal-Onor. John Baptist Camilleri dwar irmiġġi f'din il-lokalità.

Is-Sedja tirrikonoxxi l-importanza tal-libertà tal-espressjoni u tar-rwol tal-media biex tinforma lill-pubbliku dwar il-ħidma tal-Parlament. Madankollu, dan ir-rwol għandu jitwettaq b'mod responsabbli, b'mod partikolari meta artiklu jagħmel referenza għal interventi jew għal mistoqsijiet parlamentari, sabiex il-pubbliku jkun jista' jifhem b'mod korrett dak li jkun seħħ fil-Kamra. Is-Sedja, anke diversament ippreseduta, dejjem enfasizzat il-prinċipju li r-rappurtaġġ dwar il-ħidma parlamentari għandu jkun preċiż u fidili lejn dak li jkun effettivament intqal, u li qabel ma tiġi ppubblikata informazzjoni ta' din ix-xorta għandhom jiġu vverifikati l-fatti kollha.

F'dan il-kuntest, is-Sedja tqis li għandha ssir distinzjoni bejn kritika jew kumment editorjali dwar il-ħidma tal-Membri Parlamentari, li jaqgħu fl-ambitu tal-libertà tal-media, u rappurtaġġ li, jekk ma jirriflettix fedelment il-proċedimenti parlamentari, jista' jagħti lill-pubbliku stampa żbaljata ta' dak li jkun intqal jew sar fil-Kamra.

Is-Sedja tirrileva wkoll illi artikolu 11(4)(k) tal-Ordinanza dwar il-Privileġġi u s-Setgħat tal-Kamra tad-Deputati (Kap. 113 tal-Liġijiet ta' Malta), li fost ir-reati li jmorru kontra l-Att, hemm il-pubblikazzjoni volontarja jew bi traskuraġni ta' rapport falz jew mgħawweġ ta' dibattitu jew proċediment tal-Kamra jew ta' xi Kumitat tagħha.

Is-Sedja, filwaqt li tinkariga lill-Iskrivan tal-Kamra sabiex tghaddi kopja ta' dan ir-ruling lill-
editur ta' *The Maltese Herald* sabiex jagħmel il-korrezzjonijiet mehtieġa, ittenni l-appell tagħha
lill-media kollha sabiex, qabel jippubblikaw rapporti li jirrigwardaw il-hidma tal-Membri
Parlamentari, jivverifikaw il-fatti u jiżguraw li l-kontenut ippubblikat ma jagħtix stampa
żbaljata ta' dak li jkun intqal jew sar fil-Parlament.